

Секція 4
ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Галина Т.В.,

*аспірантка кафедри природничих і математичних
дисциплін та методик їх викладання Полтавського
національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

Науковий керівник: проф. **Федій О.А.**

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ
ШКОЛИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ЕСТЕТОТЕРАПІЇ
НА ЗАСАДАХ ГЕШТАЛЬТ-ТЕРАПІЇ У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Сучасний кризовий стан суспільства створює систему впливів, що перешкоджають ефективній самореалізації особистості, розвитку її здібностей та обдарувань. І, як наслідок, емоційно-почуттєва сфера наповнюється стресом, який, неминуче, призводить до невстигання у навчанні, конфліктів, хронічної втоми, проявів девіантної поведінки, відсутності інтересу до освітнього процесу, втрати власної психічної та духовної цілісності. Саме ці проблеми стають вагомим поштовхом до актуальності пошуку нових терапевтичних технологій професійної підготовки вчителя початкової ланки освіти, які б допомагали розв'язувати внутрішньо-особистісні та міжособистісні конфлікти з метою стабілізації гармонійного розвитку особистості учня і педагога.

Модернізація фахової педагогічної освіти зорієнтована на підготовку нового покоління вчителів, які володіють не лише традиційними, а й інноваційними технологіями навчання і виховання, здатних творчо й нестандартно вирішувати навчально-виховні проблеми, вберегти учнів від деструктивних впливів оточуючого середовища, створювати та підтримувати ефективний емоційно-комфортний освітній простір навчального закладу [2].

Стає очевидною необхідність якісних змін у концептуально-змістових засадах професійної підготовки майбутніх фахівців початкової освіти. Особлива відповідальність, яка покладається сьогодні на педагогів цієї ланки освіти, пов'язана з феноменологічною ознакою їх професійної діяльності, від якої залежить цілісний, гармонійний розвиток учня не лише на перших етапах його шкільного життя, а й успішне становлення особистості впродовж навчання у подальших ланках освіти [3].

Аналіз наукових досліджень із питань використання психолого-педагогічного потенціалу естетотерапії (М. Герасимова, І. Єрмаков, М. Киященко, І. Корнева, В. Рожнов, О. Фсдій та ін.) та ролі методу гештальт-терапії у освітньому процесі (Г. Маскульє, В. Оклендер, П. Ван Дамм, Р. Фюр, К. Наранхо, С. Гінгер) й екстраполяція основних теоретичних положень людиноцентризму та життєтворчості дали підстави визначити естетотерапію як інтегративну наукову галузь, що обґрунтовує необхідність застосування засобів (мистецтво, гра, спілкування) з метою оптимізації освітньо-виховного процесу, активної самоактуалізації особистості та розкриття її творчого потенціалу.

Здійснення естетотерапевтичного впливу на засадах гештальт-терапії в процесі підготовки майбутніх вчителів початкової школи до використання психолого-педагогічної терапії у професійній діяльності можливе за допомогою численних засобів, зокрема це тілесно-орієнтована терапія, бібліотерапія, музикотерапія, арт-терапія, іміджтерапія, фототерапія, природотерапія, лялькотерапія, комунікативна ігротерапія, трудотерапія та інші [1].

У широкому розумінні, естетотерапія – це не тільки лікування, але й профілактика, психогігієна, психолого-педагогічна культура спілкування та взаємодії дорослих і дітей. У вузькому – це налагодження природної гармонії дитини із самою собою та оточуючим соціально-культурним середовищем за допомогою різноманітних соціальних та природних засобів естетичного та психотерапевтичного впливу на емоційно-чуттєву сферу особистості [3].

Вирішальною умовою успішного використання широкого спектру засобів естетотерапії на засадах гештальт-терапії у вихованні молодших школярів є підготовка майбутніх педагогів до цієї діяльності - цілеспрямований процес засвоєння студентами необхідної системи професійних знань, вироблення відповідних умінь і навичок із метою оптимізації освітньо-виховного процесу школи I ступеня, формування соціальної та емоційної компетентності вихованців та розвитку їх творчого потенціалу.

Отже, сучасна педагогічна освіта змінює свій вектор з підготовки вчителя-фахівця, здатного лише на відтворення традиційної моделі педагогічної діяльності, на підготовку компетентного педагога-професіонала, який може будувати власну професійну діяльність, ціннісно-сміисловою основою якої є особистість молодшого школяра. Характерною властивістю освіти інноваційного типу є стимулювання і формування креативного типу мислення учасників освітнього процесу, творчого підходу до життя, виховання певного типу особистості, коли креативність стає особистісною рисою, на основі якої успішно формується морально-духовна система особистості.

Список використаних джерел

1. Ван Дамм П. Вклад гештальта в детскую психотерапию [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://www.psyinst.ru/library.php?part=article&id=71>.
2. Осика О. Гештальт-терапія як фактор морального розвитку школяра [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://social-science.uu.edu.ua/article/552>
3. Федій О. А. Підготовка педагогів до використання засобів естетотерапії: теорія і практика : Монографія / О. А. Федій. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2009. – 404 с.